

[Flygaard.]

man tage op til vurdering og diskussion, hvilken form en sådan eksamen og karaktergivning skal have, men jeg tror ikke, den kan undværes. Uanset hvordan karakterbedømmelsen falder ud i det enkelte tilfælde, og uanset hvilken eksamen man får, vil jeg gerne understrege som noget centralt, at der ikke i en sådan faglig bedømmelse ligger nogen menneskelig bedømmelse af den pågældende. Den enkelte kan være et lige så godt menneske, uanset hvilken faglig kvalifikation vedkommende måtte vise sig at være i besiddelse af.

Jeg vil også gerne til indledning her sige lidt om, at jeg håber, de gamle partier ikke i for høj grad måske vil være bundet af, hvad der er sagt under tidligere behandling her i folketinget, for jeg tror, det er af afgørende betydning, at vi når frem til en afklaring først på folkeskolens område og derefter videre op; jeg har da også forstået socialdemokratiet således, at man er villig til at gå ind i en forhandling, og at man også er villig til at bøje af for at nå et fælles resultat.

Jeg vil gerne her knytte nogle principielle betragtninger til, set ud fra mit partis synspunkt. Den uro og den debat, der gennem mange år har været omkring hele uddannelsessektoren, hænger dels sammen med en stærk udvikling og en deraf følgende stor reformiver, dels med det faktum, at der ikke er blevet givet mulighed for at arbejde med en lov og dens muligheder, før en ny lov er blevet presset ned over uddannelserne, og endelig med, at de sociale skævheder, man siger man vil fjerne, ikke er mindsket.

Retsforbundet mener, at reformerne på en række områder ikke svarer til de mål, der er stillet op; samtidig kan vi pege på, at erhvervslivet ikke får de uddannelser, det har behov for, og vi synes også at måtte konstatere, at de sociale skævheder i vidt omfang er blevet bevaret. Vi anser det for en politisk opgave, at samfundet betaler for sin interesse og sit behov for uddannelserne ved at sørge for, at faciliteter og læreresressourcer er til stede, og ved at betale den almene uddannelse, som det er samfundets ønske at alle modtager.

Jeg skal gøre nogle få bemærkninger vedrørende problematikken omkring børnehaveklasserne og derefter nogle bemærknin-

ger, der i højere grad har relation til problematikken omkring grundskolen.

For så vidt angår børnehaveklasserne, tror jeg, det er karakteristisk for det moderne industrisamfund med dets store miljøforskelle, at der er et vældigt behov for at skabe kontakt, at børnene får mulighed for at lære samfundet, dets omgivelser, at kende. Dette medfører, at et større eller mindre antal børn begynder i skolen med sociale og adfærdsmæssige handicap, som kan have langvarige og skadelige virkninger på hele undervisningssituationen for klassen og for eleverne. På den baggrund tror vi, at der ligger noget fornuftigt i synspunktet om børnehaveklasserne.

Hvis vi vender os til den almindelige grundskole, altså efter at børnehaveklassestadiet er overstået, tror jeg nok, at man i starten skal have det, man kalder en udelst skole. Man kan jo diskutere, hvor langt man rent faktisk kan beholde den, hvis det er således, at det viser sig, at man i vidt omfang går over til en betydelig grad af tilvalg. Men jeg vil gerne som en afsluttende bemærkning her sige, at jeg tror, det må være noget centralt i vores uddannelse inden for folkeskolen, at vi koncentrerer os omkring de centrale fag, nogle ville sige de gamle fag, dansk og regning og måske sprog, således at vi med et sådant alment udgangspunkt får et bedre grundlag for at tage en efterfølgende erhvervsfaglig uddannelse eller boglig uddannelse i den ene eller den anden retning.

**Heinesen (S):**

Mit partis skolepolitiske ordfører, fru Ritt Bjerregaard, vil kommentere de forskellige synspunkter, der har været fremme vedrørende selve forslaget, og det skal jeg derfor ikke gøre bemærkninger til. Men jeg bliver desværre nødt til at gøre en enkelt bemærkning til undervisningsministeren, som jeg ikke kan se i dette øjeblik, men som jeg håber alligevel får kolporteret budskabet.

Undervisningsministeren gav udtryk for forundring over, at socialdemokratiet har genfremsat dette forslag. Undervisningsministerens forundring skyldtes, at der var indgået forlig mellem socialdemokratiet og regeringen om en bestemt spareplan, et forlig, som indebærer, at regeringen har fra-